

De la Unitat Didàctica:

Miquel Puig

Fotografies:

Joanra Estellés

Il·lustracions de Joan Ratot:

Antoni Laveda

amb la col·laboració

d'Edicions del Bullent

Els

barrets de Valor

Un espectacle de Dani Miquel

Unitat Didàctica
per al

**2n Cicle
de Primària**

Nom:..... Data:.....

Enric Valor i Vives va nèixer a Castalla (Alacant) el 22 d'agost del 1911 i ens va deixar el 13 de gener del 2000 a la ciutat de València. Escriptor i lingüista, va ser una de les figures més importants de la cultura i de les lletres valencianes del segle XX.

El mestre Enric Valor va dedicar la seua vida a quatre activitats: a) La recuperació de la llengua i cultura pròpies; b) la rondallística; c) la lingüística, millorant la gramàtica i el lèxic i d) la novel·la, escriptor preocupat per la pèrdua d'un món i d'un paisatge. A més va treballar com a periodista en publicacions com *El Tio Cuc*, *El Camí*, o la revista *Gorg*, de la qual va ser fundador.

Com a rondallista, la seua obra més coneguda són les *Rondalles valencianes*, on va recopilar i explicar de forma literària un conjunt de trenta-sis rondalles de gran valor folklòric i narratiu, que representen la memòria oral d'un poble, i on Enric Valor crea un món literari propi amb la triple finalitat de dotar-les de contingut valencià, de descriure els nostres paisatges i d'utilitzar un llenguatge planer, popular, però correcte i amb gran riquesa lèxica, és a dir, convertir-les en peces literàries.

(Adaptació de la Biografia de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, www.avl.gva.es)

Contesta a les següents preguntes sobre el text:

1. A quina província va nèixer Enric Valor?.....

2. Quina va ser la seua professió?.....

3. Digues les quatre activitats a les que es va dedicar principalment:
.....
.....

4. Quina és la seua obra més coneguda?
.....

5. Que representen les *Rondalles valencianes*?
.....
.....
.....

Nom:..... Data:.....

El nostre amic el diccionari ens explica que una rondalla és una narració breu, popular, sovint de transmissió oral, de caràcter fantàstic, llegendari o amb elements reals, destinada a l'entreteniment dels grans i menuts.

A partir d'aquesta definició podem conèixer la importància del treball d'Enric Valor. Marca amb una X les afirmacions que siguem vertaderes:

- Enric Valor va escriure trenta-sis rondalles que es va inventar.
- Valor va evitar la pèrdua de les històries que es contaven als pobles.
- Al contar les rondalles parlava dels costums d'aquells llocs.
- Enric Valor escrivia sense cuidar el vocabulari.
- Valor es va preocupar per escriure el valencià correctament.
- La descripció del paisatge és molt important en la seua forma d'escriure.
- La seua obra Les Rondalles Valencianes és sols per a majors.

Enric Valor es va preocupar per utilitzar paraules que s'utilitzaven als pobles i escriure-les correctament, per això es diu d'ell que era un gran lexicògraf. Relaciona aquestes paraules amb els seus significats:

Aüsar	Incitar un gos a mossegar
Drecera	Redol que es posa a la taula quan la cassola està calenta
Garjol	Llest, espavilat, viu d'esperit
Setiet	Camí mes curt per a anar a un lloc determinat
Amussar	Alçar una persona o cosa fent bastant força
Melsa	Malesa, sotabosc, garriga
Xara	Calma, paciència per a fer les coses
Esparpellat	Persona astuta i poc de fiar

Nom:..... Data:.....

Completa la cançó de Dani Miquel "Recordem a Enric Valor"

Recordem a
escriptor fill de Castalla
lingüista i narrador
que va fer
el seu més valuós tresor.

Enriquia les Rondalles
amb paraules ben posades
li agradava
també la literatura.

Estimava
i en gramàtica es posà,
i amb els llibres que escrivia
la gent aprenia.

Recordem a Enric Valor
escriptor fill de
lingüista i narrador
que va fer de la Rondalla
el seu més tresor.

El patge Saguntí.
La i el manyà.
Els guants de la felicitat.
El desmemoriat.

El fumador.
L'albarder de Cocentaina.
El de Petrer.
Llegenda del palleter.

Recordem a Enric Valor
..... fill de Castalla
lingüista i narrador
que va fer de la Rondalla
el seu més valuós

Nom:..... Data:.....

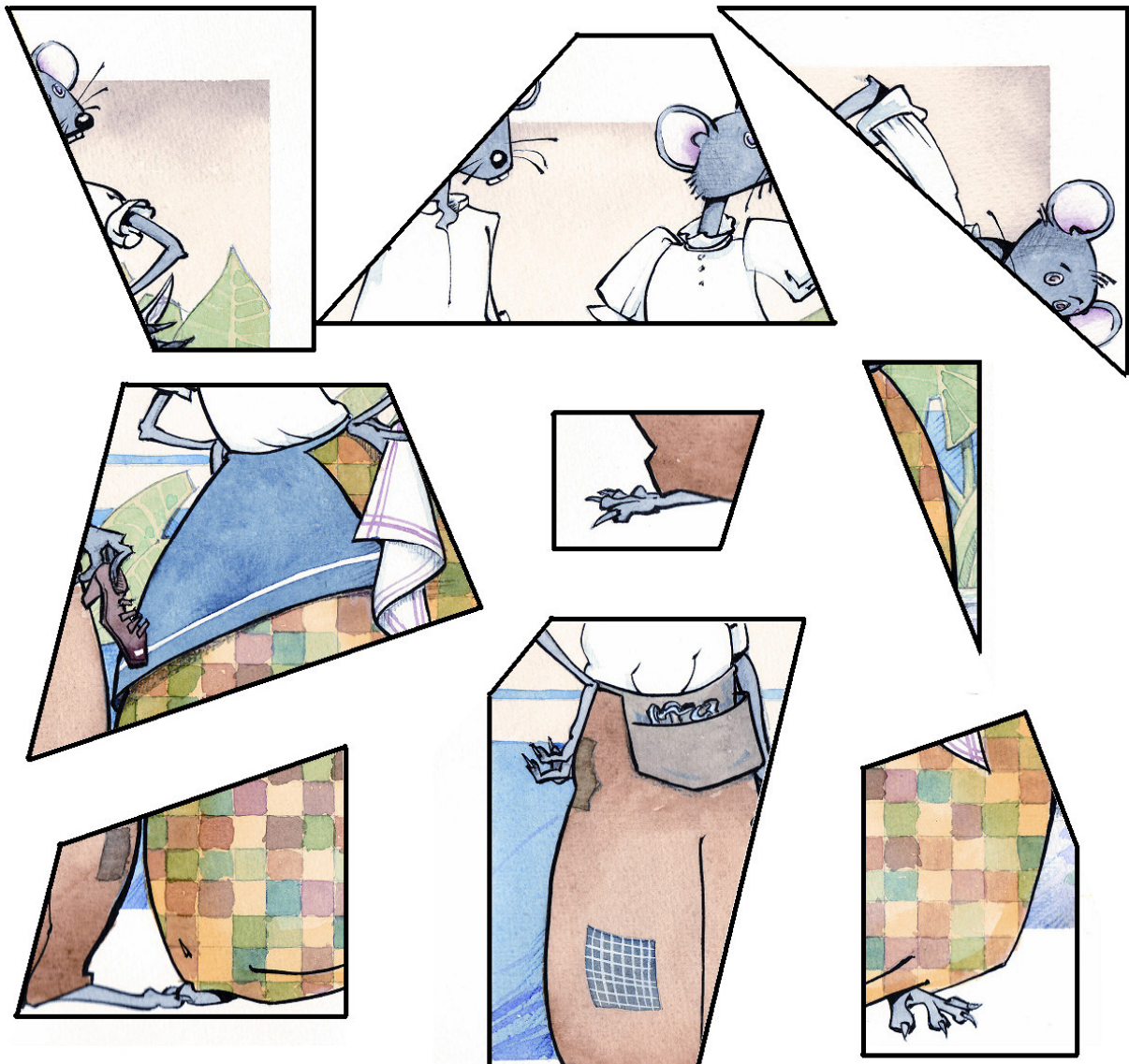
FES EL PUZLE DE LA RONDALLA DE JOAN-RATOT:

“Quan encara parlaven els animals, les plantes i les aigües, és a dir en la més remota antiguitat, hi havia un ratolí que li deien Joan-Ratot.

Aquest ratolí i la seua dona, la rateta Torna-per-més, vivien en una caseta molt llepada i alegre del Cabeç de Penadesa”

Fragment de La Rondalla de Joan-Ratot
arreplegada a Castalla per Enric Valor
Edicions del Bullent (Volum 8)

Nom:.....

Data:.....

Busca els personatges de Les Rondalles en aquesta sopa de lletres:

B	P	I	M	G	R	G	B	J	R	A	K	G	J	S
B	U	R	B	A	R	T	D	A	O	O	T	S	W	K
Y	G	E	B	M	R	S	I	C	D	F	E	Q	X	Y
Y	D	U	L	C	L	H	M	M	A	O	R	E	L	B
U	B	W	M	Y	I	C	O	V	G	N	T	S	L	O
N	O	W	L	T	Q	Y	N	A	U	T	S	T	J	U
A	F	W	D	A	P	L	I	T	J	H	A	E	M	S
S	Q	U	W	Y	R	E	I	E	G	F	L	L	O	U
O	X	A	L	V	I	N	G	T	C	I	L	A	N	I
B	W	Ç	T	H	N	C	N	A	B	G	O	D	L	R
A	B	A	K	H	C	O	O	R	O	U	P	R	X	H
R	P	M	P	N	E	I	R	K	X	E	I	A	E	A
V	J	E	I	O	S	K	E	H	Y	R	M	P	P	I
N	H	M	D	V	A	A	I	T	Q	A	J	K	S	N
F	E	P	V	K	W	T	D	Q	K	N	B	R	O	C

- BOU
- CORB
- DIMONI
- FIGUERA
- FONT
- JUGADOR
- MAÇA
- PARDALET
- POLLASTRET
- PRINCESA
- RABOSA
- RATETA
- REI
- RIU

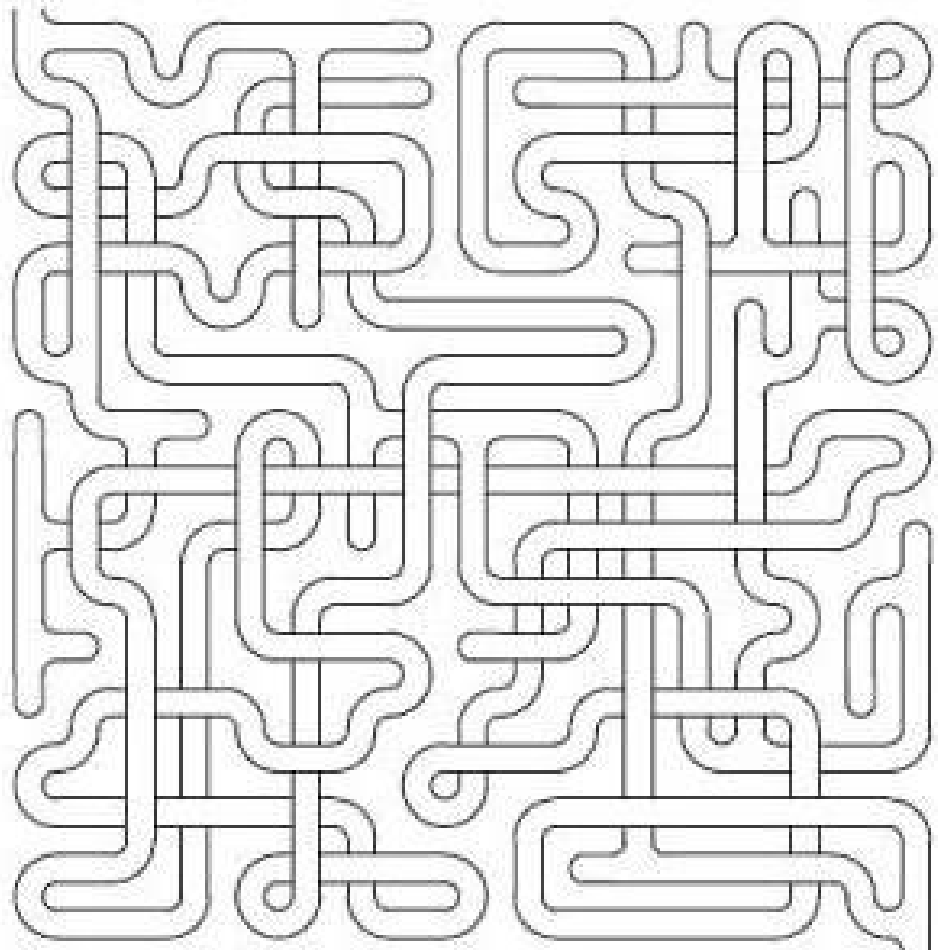

Nom:.....

Data:.....

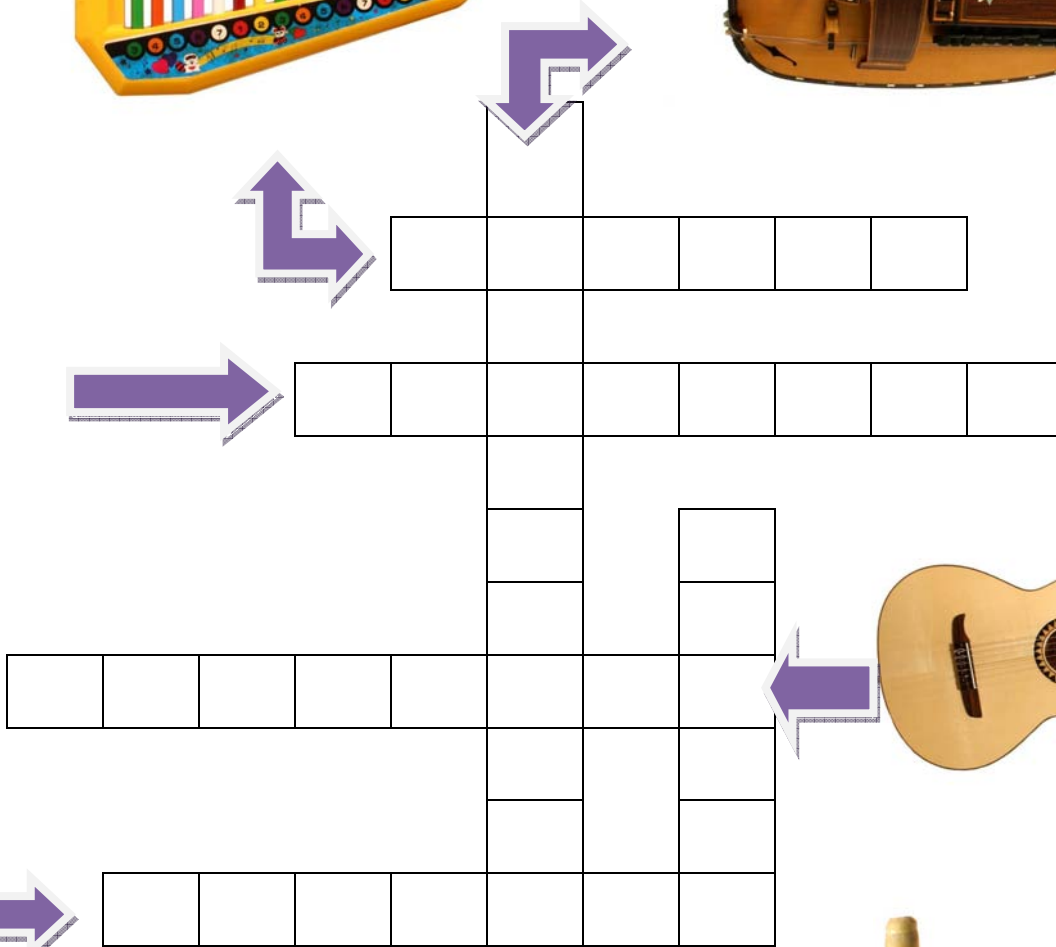
Ajuda al Mig-Pollastret per a que arribe al Castell

Nom:..... Data:.....

A veure si pots resoldre el següent encreuat de paraules amb els instruments que toca Dani Miquel

Nom:..... Data:.....

Busca les set diferencies en aquestos dibuixos de Dani Miquel:

Nom:..... Data:.....

A les Rondalles Valencianes Enric Valor demostra una gran capacitat per a descriure els paisatges de forma excel·lent. Llegeix aquesta descripció:

“Hi havia una volta una caseta habitada en la mateixa carena de la Penya Roja. Ara, tal caseta encara es veu com un puntet blanquinós damunt la colossal muntanya; però està derrocada, amb les parets mig tombades pels vents, nevades i pluges, i amb la teulada desfeta.

La Penya Roja és un pic molt gros i enlairat i de ben dificultós accés, puix que es troba voltat de cingles torbadors i de barrancs negres i aspres, i moltes vegades roman hores i dies i fins setmanes i tot, dins els espessos núvols que pugen carregats d'aigua des del Mediterrani.

Tan mateix, malgrat ser tan esquerp i feréstec el cim, fa molts segles vivien en la caseta, bastida en un punt que planejava, dues velletes, germanes, que no tenien més béns que aquell mal recés, unes cabres blanques, un boc de llargues barbes i unes pomeres que creixien pels voltants. ...”

**Les velletes de la Penya Roja
Enric Valor i Vives
Edicions del Bullent (Volum 1)**

Fes tu ara una descripció d'aquest paisatge:

Nom:..... Data:.....

Enric Valor era un gran coneixedor del medi que ens envolta, tant a les Rondalles Valencianes com a la seues novel·les s'expressa amb certa actitud de nostàlgia per la pèrdua d'un món i un paisatge.

Per a conservar la natura cal un esforç de totes i tots. La millor manera de tindre cura de l'anostra natura és començar per conèixer-la per a poder estimar-la.

Als següents enllaços hi trobaràs activitats molt interessants per conèixer més coses del món que ens envolta:

<http://www.edu365.cat/primaria/muds/natural/>

<http://mestreacasa.gva.es>

- ⇒ Recursos Educatius
 - ⇒ Primària
 - ⇒ Segon Cicle
 - ⇒ Tercer Curs /Quart Curs
 - ⇒ Coneixement del Medi

Anota a continuació quines activitats has realitzat:

Nom:..... Data:.....

A Dani Miquel li agrada molt la música tradicional valenciana, **conegueu el seu llibre disc Musiqueries?** En ell podreu trobar una recopilació d'algunes cançons del nostre patrimoni interpretades de forma divertida i amena, a més també es recopilen les partitures per a poder tocar-les amb la flauta dolça. Un llibre amb un disseny de primera qualitat que pot aprofitar-se tot, no deixeu de consultar-lo, és un recurs excel·lent per a l'aula de música i un material ideal per a poder acompanyar musicalment qualsevol activitat lúdica que plantegeu a la vostra escola, tallers, carnestoltes, setmanes culturals, trobades,...

Musiqueries
Dani Miquel
Andana Editorial

Si a més voleu treballar algunes de les cançons que canta Dani o altres cançons tradicionals al següent enllaç hi trobareu un grapat de cançons per a interpretar en la vostra escola amb els vostres instruments, te proposem unes quantes:

<http://mestreacasa.gva.es>

- ⇒ Recursos Educatius
 - ⇒ Primària
 - ⇒ Pàgina 19: **“El sereno”**
 - ⇒ Pàgina 19: **“El tio Pep”**
 - ⇒ Pàgina 21: **“Ja ve Cento”**
 - ⇒ Pàgina 27: **“Mare puge dalt”**
 - ⇒ Pàgina 32: **“Serra de Mariola”**

De la cançó es pot trobar el següent:

- La partitura de la cançó.
- La lletra.
- Una versió amb tota la melodia tocada amb la flauta.
- Una altra versió sense flauta (karaoke).

La partitura que es pot veure és una guia: en el transcurs de les classes s'han de fer els canvis per a adaptar el material a l'alumnat.